

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Ma állapítják meg a szoborleleplezési ünnepség végső programját

A pénteki ünnepségek utolsó előkészületei folynak. A tribünök ott állnak a néhány nap előtt meg pompázó virágágyvok fölött. A Sas előtti kertész egész hosszában emelvény húzódik. A leleplezési ünnepség színhelyén ezeröttszáz ember számára biztosítottak helyet. A szoborhoz a tér felől vezető feljáró jobboldalán a diszes királyi sátor, baloldalán a miniszterek és a polgármesterek diszszátra emelkedik. Holnapra a szobor körüli provizórikus építkezések és dekorálások munkálatai befejeződnek.

Ma délelőtt Nagyváradra érkezik Mosoiu tábornok, közmunkaügyi miniszter, s a leleplezési ünnepségekig most már itt is marad. Az ünnepségek programját előkészítő és végrehajtó bizottság ma délután öt órakor megtartja utolsó ülését Mosoiu tábornok elnöklésével. A bizottság a miniszter elé terjeszti a végleges programtervet, amely fölött ma döntenek.

Annyi már bizonyos, hogy Mária királyné és Károly trónörökös, valamint az udvari fenségek környezetének udvari vonata 9 óra 30 perckor robog be. Ezt megelőzőleg néhány perccel kezdek meg a miniszterek különvonata. A királyi vendégek délután négy órakor hagyják el Váradot.

Ma különben a prefektus és a polgármester a következő felhívást bocsájtották ki:

APEL

catre populațiunea orasului
Oradea-Mare

Numeri in 21 a lunii curente vor avea loc in orasul nostru festivitatile inaugurarii Monumentului Majestatii Sale Regei nostru Ferdinand I. Orasul nostru s-a stiut intotdeauna ca este in mod potrivit sentimentele de profunda loialitate si desavarsit respect pentru Tron si Dinastie.

In acest scop ne adresam intregii populatiuni a orasului Oradea-Mare, rugandu-va, ca fara deosebire de limba si religie, sa ia parte cu demnitate la aceaste serbare inaltatoare a inaugurarii si dea tot concursul moral pentru reusita acestei festivitati.

Programul relativ la diferitele momente ale inaugurarii, precum si dispozitiuni privitoare la pavoazarea orasului vor fi publicate de catre comisiunea aranjatoare si rugam pe toti locuitorii de a se conforma si a participa in mod cat mai impozant. Oradea-Mare,

la 17 Noemvrie 1924. Prefect: Dr Nicolae Popovici. Primar: Dr Coriolan Bucico.

FELHIVAS

Nagyvárad város közönségéhez

Pénteken, e hó 21-én tartjuk meg királyunk, I. Ferdinand öfelsége szobrának ünnepélyes leleplezését.

Városunk közönsége minden időben méltó módon adott kifejezést mély és odaadó hódolatának a Trón és a Dinasztia iránt.

Nagyvárad város egész lakosságához

fordulunk tehát és felkérjük, hogy nyelvre és vallásra való tekintet nélkül vegyen részt a leleplezés felemelő ünnepségein és minden erkölcsi támogatásával járuljon hozzá, hogy az ünnepély mennél fényesebb keretekben menjen végbe.

A leleplezés egyes mozzanatairól szóló programot, valamint a város feldí-

szítésére vonatkozó intézkedéseket a rendező bizottság közhírré fogja tenni és kérjük a város minden lakosát, hogy e rendelkezéseket kövesse és az ünnepélyen mennél impozánsabb arányokban vegyen részt.

Oradea-Mare, 1924. november 17. Dr Nicolae Popovici prefect. Dr Coriolan Bucico primar.

Parlamenti szünet a váradai ünnepségek miatt

Bukarestből jelenti a Rador: A trónbeszédre adandó válasz parlamenti vitája előreláthatólag még két héig fog tartani. A törvényhozás két háza ugyanis

szerda estétől hétfőig elnapolja üléseit, hogy a kormány tagjai és más előkelőségek részt vehessenek a nagyváradai királysobor leleplezési ünnepélyén.

Kivételes törvények a közbiztonság fenntartására

Romániában is lesznek internáló táborok

A kormány heték óta folytat tanácskozásokat az ország rendjének és közbiztonságának fenntartása érdekében. A tanácskozások eredményeképpen törvényjavaslat készül, amely mindenre kiterjedő figyelemmel szabja meg a büntetéseket a közrend felforgatóival szemben. A Rador bukaresti jelentése szerint az Adeverul megbízható információk alapján közli, hogy

a kivételes törvények
szerint azokat a szövetke-
zéseket, amelyek egyes

személyek vagyona, vagy élelle ellen irányulnak, kiveszik az escküdtbíróóság hatásköre alól és szakbíró-ság elé állítják. Ilyen esetekben a bíróság öt-tíz évi szabadságvesztést alkalmaz.

Ugyanilyen büntetésben részesítik azokat is, akik nemzetközi szervezetekkel lépnek összeköttetésbe oly célból, hogy forradalmat készítsenek elő az államforma megváltoztatása céljából.

Szigoruan büntetik azt a propagandát is, amely a katonaságot vagy az állam alkalmazottait kötelességük megszegésére igyekszik bírni.

Az új törvényjavaslat szerint a kormány internáló táborokat is szándékozik felállítani.

Lehetségesnek tartják, hogy a javaslatot a parlament keddi, vagy szerdai ülésén már be is terjesztik.

A kisebbségi kérdést a gyulafehérvári pontok szellemében kell megoldani!

Man nemzetipárti képviselő szenzációs beszéde a kamarában

— Bukaresti tudósítónk távirata —

s amikor a botrány megvolt, ki-játszották magukat a rend kéréllhetetlen öreinek.

A kormány az értelmi szerzője a jassi-i merényletnek! — vágja a többség felé Man képviselő.

Majd a kisebbségi problémáról beszél:

— Mi ugymond — akik a Habsburg-monarchiában él-tünk, határozottan állítjuk, hogy a gyulafehérvári program értelmében kell megoldani a kisebbségi problémát.

Kormánypárti képviselők ek-kor félbeszakítják a szónokot és hazafiatlansággal vádolják.

Man: Tudtam, hogy ezzel a váddal fognak illetni.

Ezután

tiltakozik a szónok az ellen, hogy a kormány bezárja a felekezeti iskolákat.

Piso (kormánypárti): Igaz-e, hogy a lugosi görög katolikus püspök feltörette egy görög keleti templom ajtaját?

Man azzal végzi beszédét, hogy a közoktatás Erdélyszerte lezüllyött.

Marghiloman és Averescu előtérben

Marghiloman Sándor, aki jelenleg Abbáziában üdül, két hét múlva visszatér Bukarestbe és Averescu tábornokkal együtt kihallgatáson jelenik meg a királynál. Beavatottak szerint ez a két politikus megbízást fog kapni az új kormány megalakítására.

Dorian Filmszínház

518

Ma kedden

**Hajsza
a boldogság
után**Kinai dráma 6 nagy
felvonásban**HIREK****Egy lengyel író kapta
az irodalmi Nobel-díjat****A Magyar Tudományos Akadémia is fog ezentúl ajánlani a díjra**Minden évben, ősztől visszavissza-
térnek a kombinációk: kik fogják kap-
ni a Nobel-díjat?

Hogy mi a Nobel-díj, azt szinte fölös-
leges megmagyarázni. Nobel Alfréd
svéd gyáros, a dinamit és hasonló tö-
meggyilkos szerek feltalálója, élete al-
konyán úgy érezte, hogy valami nemes
szolgálatot is kell, hogy tegyen az embe-
riségnek, ő, aki találmányival oly végeze-
tesen sokat értett. Ezért vagyonának
tulnyomó részét: 50 millió svéd koronát
alapítványul hagyományozott. Ennek az
alapítványnak évi kamatait öt egyenlő
részre osztva az a fizikus, kémikus, or-
vostudós, író és pacifista kapja, aki va-
lamilyen felfedezésével, találmányával,
vagy írásművével hozzájárult az embe-
riség fejlődéséhez.

Az irodalmi Nobel-díjat az idén már
kiadták. Raymond Vladislav lengyel
író kapta. Vladislavot az európai közön-
ség csak most fogja megismerni, noha
„Parasztok” című regénye évekkal eze-
lőtt megjelent és akkoriban Sienkiewicz
méltó párjának mondták a piotrkovi
író.

Ezel a díjkiosztással egyidejűen jön a
hír, hogy a jövőben a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia is jelöl a Nobel-díjra.
Magyar ember kapta ugyan már ezt a
kitüntetést: Lénárd Fülöp, a heidel-
bergi egyetemen a fizika tanára, de
hány magyar tudós és író volt nem is
szólva a legkülönböb: Giesswein
Sándor békeapostolról, akit mellőztek.
Évekkel ezelőtt Eötvös Lóránd bárót
ajánlotta az Akadémia a Nobel-díjra.
Eötvös Lórándnak a földmágnességre és
a torziós ingára vonatkozó kutatásai vi-
lágszerte ismertek. Akkor a bizottság
mellőzte Eötvös Lórándot, noha érde-
mesebb nem igen volt nála. Azóta az
Akadémia senkit sem ajánlott.

Most aztán több magyar írónak és
költőnek munkáját részben eredeti, rész-
ben francia, német és svéd fordításban
megküldte a svéd Akadémia Nobel-bi-
zottságának.

* Jól áll az őszi vetés. Bukares-
ti tudósítónk táviratozza: A föld-
művelésügyi minisztérium leg-
újabb vetésjelentése szerint
szeptember és október hónapok
időjárása országszerte kedvező

volt a vetésekre. — kivéve
Bessarabiát és Bukovinának és
Moldvának egy részét, ahol az
őszi vetés mindentűt igen szépnek
ígérkezik.

* Jegyek a teleplezési ünnepségre. Dr
Bucico Koriolán polgármester hiva-
talában ma délelőtt dr Vostinár Ján-
os főjegyző, dr Mangra Demeter fő-
ügyész és Fildán József aljegyző,
polgármesteri titkár bevonásával rö-
gönzött értekezlet volt, amelyen megbe-
szélték a szoborteleplezési ünnepség
színhelyére és a katonai kordonokon
keresztül való közlekedésre szóló jegyek
kibocsátását. Az értekezleten elhatá-
rozták, hogy a jegyek kiadását holnap
lélelőtt 10 órakor kezdik meg a tanács-
teremben. A bankettre névre szóló meg-
hívókat ad ki a polgármesteri hivatal,
amelyeknek kikézésítéséről maga a
város gondoskodik.

* Megkezdődött a szent szí-
nódus ülése. Bukarestből jelenti
a Rador: Hétfőn reggel megnyitott
a szent szinódus őszi ülészsaka
Cristea Miron metropolita pri-
más elnökletével. A megnyitó
ülésen Lepedatu kultuszminisz-
ter felolvasta az ülészsakat meg-
nyitó királyi kéziratot, majd
megválasztották a kongresszus
vezetőségét.

Nov. 29-én TÖREKVÉS-BÁL.

* A Tábla delegátusai az ügyvédvizi-
sgáló bizottságban. Az Ügyvédi Kamara
vizsgáló bizottságában ezidőszere az
ítélőtáblának nincs reprezentánsa, holott
a törvény értelmében négy delegátust
kell kijelölnie. Tegnap a táblabírói kar
összegyűlt, hogy a delegátusokat meg-
válassza. Három választás egyhangu
volt, a negyedik delegátusra nézve
azonban pótválasztást kellett elrendel-
ni. Amíg ezt el nem intézik, addig a
már megválasztottak nevét nem hozzák
nyilvánosságra.

GROZAVESCU

péntek esti koncertjére csak
néhány jegy kapható a Katho-
likus Kör pénztáránál.

x Orvosi gyakorlatban leg-
jobban bevált, viselésben legké-
nyelmesebb modern öltözködés-
hez legalkalmasabb haskötőket
készít Kovács Sándorné (Nlgesz
telep) pályaúdvarral szemben.

Nov. 29-én TÖREKVÉS-BÁL.

* A tél első halottja. Ma haj-
nalban a Kossuth-utcán posztoló
rendőr a 11. számú ház előtti
pince feljáróján egy megfagyott
férfi hulláját találta. A szeren-
csétlen ember zsebében talált
iratokból megállapították, hogy
az illető Sára Jámor 42 éves
piaci rakodó munkás, aki min-
den valószínűség szerint részeg
állapotban vágódott el a pince-
feljáró előtt és az első téli éjsza-
kán megfagyott.

O csón és jól ruházkodni 789
LEITNER MÁRTONNÁL lehet.

x Tizenötévi prakszissal bíró
mérlegképes könyvelő, német és
magyar levelező, kitűnő mun-
kaerő azonnal állást változtatna.
Ajánlatot „Főkönyvelő” jelígre
a Hegedűs Hirlapírodába kér.

APOLLO MOZGÓ

520

Még ma és holnap

kedd és szerdán

BŐREGÉR

Strausz híres operettje filmen 6 felvonásban

A főszerepekben: **Harry Liedtke**
Lya de Putti
Eva May

Nov. 29-én TÖREKVÉS-BÁL.

x Jacopo de Palma kép csak
nemrégiben valósággal diplomá-
ciai bonyodalmat okozott Ma-
gyarország és Olaszország kö-
zött. A nagy olasz mester rokona
és kortársa Bassano Jac de Ponte
már a tizenhatodik században is
híres Bassano művészcsaládnak
legtekintélyesebbje. Monumen-
tális, nemes patinájú alkotása —
összeköttetések révén — szintén
a Helikon házikéllítésére került,
hogy a tárlat muzeális csoportját
antikvitásabban még emelje. A
hatalmas vászon tizenhatodik
századbéli vásárt ad vissza mély-
séges tónusokban, karakterisz-
tikus alakokkal és különféle ál-
latesoportokkal, aminthogy — a
művészet történet is — Bassano
Jac de Pante nagy előszeretettel
tarkította mesterműveit, állat ábrá-
zolásokkal. Már egy maga ez a
kép is sokáig emlékezetes látvá-
nyossága a kiállításnak, amelyez
— a nagyszerű Pataky képeken
kívül — még ötven darab gondo-
san rostált és csak előkelő mun-
kájú és gaz művészetet képviselő
olajfestmények csoportosulnak.
Ilyen kvalitásos és minden írá-
nyu izlést kielégítő kiállítása
még nem volt Nagyváradnak.

x „Hajsza a boldogság után”.
A Dorian filmszínházban ma,
kedden kerül műsorra e kiváló
kinai dráma, mely érdekes témá-
jánál fogva az előző napon a tel-
jes siker jegyében volt műsoron.
A csöndes Tibetben játszódik le
a dráma egyik része, hol Holl-
ton misszionárius él csendben
leányával, Lucyvel. A leány
egyetlen vágya a nagyváros,
mely után annyira vonzódik,
hogy ott hagyja apját és vőlegé-
nyét, elmegy. Vőlegénye, ki ra-
jongásig szereti Lucy, minde-
nütt követi és hajsza a bol-
dagságát. Az izgalmas dráma az
5, 7 és 9 óras előadásokon kerül
műsorra. Jön az idei szezon szen-
zációja: „A kis bohóc” Jackie
Cooggannal.

x Aszódinál Tea rum literje
lei 30. — Szalon cukorkák, di-
szek karácsonyra.

x Legszebb köpenyek 950 lei-
től Fleisznál, Strada Alexandri
(Teleky-utca) 15.

x Kegyelet a Sas alatt.

Lópokrócok, mintás és sima futószőnyegek
nagy tömegben éreztek **LEITNER MÁRTONNÁL**

x Bőregér az Apollóban. A
legszebb, legklasszikusabb ope-
rette, amely örökéletű, s amely
szerzőjét halhatatlanná tette, le-
meri mindenki az operette ki-
váltjáték témáját, s ismeri Stra-
gyönyörű szép zenéjét, s ha még
hozzátesszük, hogy Lya de Putti
Eva May és a legkedveltebb
bonvivant, Harry Liedtke ját-
szák a főszerepeket, úgy az
hiszük, eléggé méltattuk e ke-
ves, gyönyörű szép film qualita-
sait. A darab még ma és holnap
megv.

**Szabók és szabónők
figyelmébe!****A Hegedűs Hirlapiroda**

a következő divatlapokat mélyen
leszállított áron **KIÁRUSITJA:**

Chic Parisien	200 Lei
La Mode de Paris	60 "
Saison Parisienne	80 "
Grande Revue	90 "
Revue Parisienne	130 "
Legújabb és Record divatl.	15 "
Gentleman férfi divatlap	150 "

Méterenként 245 leier

gömb, cser és gyertyánfát
házhoz szállít

Schwartz József és fia

Strada Horia (Báthory-utca) 26b
Telefon 15-63. 1038IL

GŐZGÉPEKET,

1058

KAZÁNOKAT,**SZERSZÁMGÉPEKET**

új és használt állapotban
vesz és elad,

Mindenféle gépek javítását, át-
alakítását vállalja

BIZÁM M.

gépészmérnök

NAGYVÁRAD. Iroda: Sf. Ladislav
(Körös-utca) 27. Telefon 17-30.
Gépműhely: Horia (Báthory-utca) 1.

Igmándi kúrák otthon.

4000 év

Kapható minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Rendszeres adag reggeliz s előtt fél pohárral.

Az IGMÁNDI nem lévésztendő össze másfajta keserűvízzel.

Utazás a Zeppelinen Amerikába

Erdős részletek a legszenzációsabb légi utról

Most érkeztek vissza Berlinbe a Zeppelin III. utasai, akik elvitték Amerikába a leghatalmasabb léghajót. A világ teremtése óta ők voltak a legelsőek, akik megtették az utat a légen át Európa és a légvilág között. Ludwig Marx, a csodálatos léghajó fő-kormányosa így mondja el a három napos légi utazás érdekesebb részleteit:

— A ködbeborult Baselt elhagyva, a legszebb francia tájak mosolyogtak felénk áttetsző tisztaságban, de a faluk és a városok egyetlen üdvözlést sem küldtek felénk. Bordeauxnál egy pár suhanc követet dobott, de amikor a biscayi öböl felé siklottunk, hogy neki lendüljünk az Oceánnak, mosolygott felénk egy magános hölgy zsebkeendő lobogtatása. Ez volt az egyetlen kedvesség, ami nekünk a francia charmból jutott.

— Első este 6 óra tájban felcsillogott a világított La Coruna és elrepültünk egy gözös felett. Szikratávíróval üdvözlöttük a hajót, de csak töredezett és értelmetlen választ kaptunk. Ugy lát-szik, francia trikolór lengett a hajón. Nemsokára ránkborult az első éjszaka.

— Fuldokló hőség volt fenn a magasban, úgy, hogy mindnyájan dr Eckenert sem véve ki, csak ingujban tudtunk dolgozni, sőt sokan az ing luxsáról is kénytelenek voltak lemondani. De pompás kedvünknek a meleg sem árthatott. A gramofon egyik shymmit játszott a másik után és a tréfáknak nem volt se vége se hossza.

— Másnap délelőtt tizenegy óra tájban elértük az Azori szigetcsoporthoz tartozó San Miguelt és egy órákor már elhagytuk a többi szigetet is.

— Mindeddig sajnos nem nyulhatunk sem a fotografálógépekhez, sem a mozifelvévőkészülékhez, mert nem akartunk konfliktusba kerülni a francia kormányral, de most annál nagyobb kedvvel láttunk hozzá a fotografáláshoz. Különösen sikerült egy kép az O'piccoról, ahogy a maga kétezer méteres magasságával csodálatos szépséggel emelkedik ki a felhőtengerből.

— Errefelé már lelkesen fogadtak bennünket. A kis szigetek minden ember talpon volt. Hálából itt dobtunk le először postát. Mint utólag hallottam, mindenki megkapta a magát, pedig csak német bélyegeket raktunk rájuk. — A második éjszaka erős ködöt hozott, a mélyen leszállott felhők között kellemetlen nyugati ellenszél támadt. Miután azonban készülékeink északkeleti és keleti szeleket jeleztek, dr Eckenert elhatározta, hogy a szelek irányában kormányozza a léghajót, mert a kedvező szelek lényegesen fokozhatják sebességünket. És tényleg, nemsokára négy órákor délután 200 km sebességgel vágattunk a felhők között. Felejthetetlen érzés volt ilyen széldületes rohanással szelni a levegőt. És tizenegy órákor éjjel már szemünkbe ragyogtak az amerikai part világítótornyai. Megvallhatom, különös izgalmat nem keltett bennünk ez a látvány. A legizgalmasabb nyugalommal dolgoztunk tovább. A siker nem volt meglepetés. Ami saját személyemet illeti, én az ágyban fektettem, mikor jelentették, hogy már látni Amerikát. Felné-
ltem és tovább aludtam. Négy órá-
kor reggel aztán olyan meszeszerű fény-
törés, olyan vakító ragyogás fölé ke-
rültünk, amit életemben soha el nem
felejtethet. Boston volt alattunk. Ne-
hány tulkorán érkezünk Newyorkba.

Bostonból tovább csak négy motort dolgoztattunk és azokat is csak fél-
erővel.

— Newyorkba reggel hét órákor ér-
keztünk meg. Az első, amit riepíllan-
tottunk, persze a Szabadság-szobor ég-
nek emelkedő karja volt. A felhőkaro-
sok csucsait csak a kikötőben láttuk
meg. A motorok zajára észrevettek
bennünket és ekkor valami pokoli de-
moni láрма tört ki. A szirénák böge-
se megreszkettette a levegőt és az üdvö-
lések dörgései a világ legvadabb, leg-

mámosabb jazz-bandjára emlékeztet-
tek.

— Azt a történelmi nevezetességű ka-
náni madarat, ami az egész utat ve-
lünk csálta végig, a legnagyobb new-
yorki nyomdának adtuk ajándékba;
minden tárgyat, ami az uton velünk
volt, a yankeek drága arannyal fizettek
meg. Én magam két ezüst három-
márkásért husz dollárt kaptam. Egy ka-
nadai tíz dollárt adott egy darab ke-
nyérért, ami a Zeppelin II. konyhájá-
ból került ki.

Rubido-Zichy báró magyar követ bucsunyilatkozata egy bukaresti lapban

Az angol fővárosba áthelye-
zett bukaresti magyar követ Ru-
bidó-Zichy Iván báró, aki közel
négy éven át képviselte Ma-
gyarországot Bukarestben, teg-
napelőtt bucsukihallgatáson volt
Ferdinánd királynál. Az audien-
cia után a követ fogadta a Cu-
vantul munkatársát és ezt monda
neki:

— A legkellemesebb emlékekkel tá-
vozom az ön országából, de erőt vesz
rajtam a melankólia is, mert életemnek
egy korszaka lezárult.

— Az én koromban — mondja rezig-
nált mosollyal a követ — természetes,
hogy a letűnt időkön sopánkodik az
ember. És hát... partir c'est mourir
un peu... (távozni annyi, mint egy kis-
se meghalni).

— Három és fél évvel ezelőtt jöttem
Romániába, a háború után Magyaror-
szágnak első meghatalmazott miniszte-
reként. Ifjúkori emlékek kísérték, hi-
szent két esztendő itten töltöttem,
mint attasé — és áhitotam, hogy a há-
ború ütötte sebeket, a békeszerződés
lojális végrehajtásával, meggyógyítha-
sam. A három és fél esztendő alatt,
míg Romániában voltam, arra töreked-
tem — és ezt elmondtam a király öfel-
ségének is bucsum alkalmával — hogy
normális viszony és közeledés jöjjön
létre Románia és Magyarország közt.
Remélem, munkám nem volt hiábavaló.

— Tényleg, azt hiszem, a lehető leg-
rövidebb időn belül megjavult a két or-
szág viszonya. Itt elismeréssel kell
megemlékeznem a sok államférfiu fen-
költ szelleméről és jóindulatáról, akik-
kel hivatásom folytán összeköttetésbe
kerültem és akik igen sokszor megköny-
nyították munkámat.

— A konkrét problémák közül, amik
ittlétem idején megoldást nyertek, elég
lesz megemlítenem a Románia és Ma-
gyarország közt tavasszal megkötött
tizenhárom konvenciót, amelyek külön-
ben a trianoni békeszerződésből követ-
keznek. Legyen szabad hivatkoznom
még a politikai foglyok kicserélésére is,
amely probléma hosszú időn keresztül
elmérgesedéssel fenyegette a két ország
viszonyát. Nyilvánvaló, hogy a közvet-
len szomszédság, a hosszú határvonal
és Európa jelenlegi politikai és gazdasá-
gi körülményei fátumszerűen felvetnek
egyik napról a másikra vitás kérdése-
ket, de kölcsönös jóindulattal — remé-
lem — mindig meg lehet találni az utat
módok a két állam legitim érdekeinek
és jogos igényeinek kielégítésére.

— Ismétlem szép emlékekkel és nagy
reményekkel távozom... Utódom még
nincs kijelölve, de kíváncsok és meg-
gyökzödvé — mert ismerem kormá-
nyom intencióit — hogy utódom is az

engedékenységnek azon az útján fog
járni, amelyet én követtem mindig,
amióta ebben az országban kötelessé-
gem teljesítem.

A román újságíró azzal végzi
cikkét, hogy Rubidó-Zichy Iván
báró távozását a bukaresti dip-
lomáciai, politikai és újságírói
körökben rendkívül sajnálják,
mert tökéletes diplomatának,
perfekt gentlemannek és kiváló
intelligenciájú embernek ismerik.

Károly trónörökös megjelenik Kolozsvár és Nagyvárad válogatottjainak pénteki mérkőzésén

A nagyvárad és a kolozsvári
kerületek között létrejött meg-
állapodás alapján Kolozsvár va-
sárnap volna köteles revansot
adni a legutóbb vereséget szen-
vedett várad válogatott csapat-
nak. A dátum fixirozásának ide-
jén még az volt a helyzet, hogy a
királyság válogatott mérkőzés-
napján, vasárnap rendezik meg.
Időközben azonban ezt a termi-
nust két nappal korábbra tették.
Miután a cél az volt, hogy a vá-
rosközi mérkőzésen, amelyet már

Anghelescu közoktatásügyi miniszter Váradon

Csütörtökön, az éjszakai gyorsvonat-
tal érkezik Nagyváradra Anghelescu
közoktatásügyi miniszter, avégből, hogy
megszemlélje a Biharmegyében épült új
iskolákat. Nagyváradon megszáll a mi-
niszter, de csak az éjjelt tölti itt, reggel
autón indul megyei körútjára, amelyre
el fogja kíséni Mosoiu közmunkaügyi
miniszter is, továbbá dr Gocan Simon
főigazgató, Szilágyi-Corbu Janos és dr
Caba Agoston tanfelügyelők, nemkülön-
ben több biharmegyei szenátor és kép-
viselő.

Másnap a miniszter részt fog venni a
szoborleleplezési ünnepségen.

Az asszony és a tejfel

Megy a Park előtt a parasztasszony,
hogy, hogy nem megbotlik is edényé-
ből kiömlik a tejfel. A hótól fehér asz-
falt a csurgó tejföltől még fehérebbé
vállik és fehér lesz az arca az asszony-
nak is, akin egy percre jót mulat az
utca közvéleménye. Nézi, nézi a tejfelt
az asszony, aztán mintha egyik táliból
a másikba kanalazná át, szépen föl-
meregeti az elnyuló, sűrű leveit. Hogy
egy kis hó, sőt meg sár is kerül vele
az edénybe, azzal mitsem törődik a
lelkem. Nyugodtan viszi tovább a nagy-
piacra az árut, amelyről elmondhatjuk
immár, hogy — nem fenéki tejfel.

Emlékezés az Ördögsziget vértanujára

(II)

J'accuse!

A közvéleménynek Dreyfus
mellett való megnyilatkozását
leginkább Zola Emilnek, a nagy
francia írónak érélyes és bátor
állásfoglalása befolyásolta. Zola
ugyanis 1897 január 12-én „l'ac-
cusé” címmel nyílt levelet inté-
zett Faure köztársasági elnökhöz
és rámutatva a Dreyfus-pörben
örtént justice-mordra valóság-
os gyilkossággal vádolta meg a
bírákat. A nyílt levél óriási port
vert föl. Az ellentábor minden
követ megmozgatott, hogy az
immár kényessé vált ügyet elte-
messe. A francia mili arista és
antiszemita párt akcióba lépett
és sajtóban, közéletben, továbbá
hivatalos uton érvényesítette
nagy hatalmát Zolával és táborá-
val szemben. Keresztülvitték,
hogy a röpirat miatt bűnvádi el-
járás indult Zola ellen, akit két-
izben is elítélték azért, mert arra
alkalmatlan időben szegődött az
igazság szókimondó és bátor baj-
nokául.

Minderről azonban Dreyfus —

az Ördögszigeten — nem tudott
semmit. Rabsága nem hogy ja-
vult volna, de a befolyásos ellen-
tábor közbelépése folytán egyre
elviselhetetlenebbé vált. Való-
sággal hermetice elzárták attól
a világtól, amelytől szabadulását
remélhette. Új kunyhót épített-
tek a számára, amelyben az el-
lenőrzés még sokkalta szigorubb
volt, mint addig. Az örök — fel-
sőbb rendeltet — állandóan a
leggraffináltabb módon igyekez-
tek azon, hogy bosszantsák, ki-
nozzák és — törbecsalják Drey-
fust. Napról-napra cselvető, csa-
logató kérdéseket intéztek hoz-
zá, abban a hiszemben, hogy va-
lamikép vallomásra tudják bírni.
Ideges éjszakákon, amikor lidérc
nyomás, vagy lázas álmok gyö-
törték, a felügyelő őrmester oda-
lopózkodt ágyához, hogy ellesse
azokat a szavakat, amelyeket ön-
kivületi állapotban elejtett.

Az előtt tíz börtönőr vigyázott
Dreyfusra, most tizenháromra
emelték fel az örök számát, akik
— BCU Cluj-Napoca.

valóságos rettegéssel lesték minden mozdulatát és olvasni próbáltak minden arcvonásából. A sziget parancsnokságának rögeszméje volt, hogy Dreyfust barátai ki akarják szabadítani, ezért egy őrtornyot is építtetett, mely magasabb volt, mint a börtönörök kaszárnyája s amelynek erkélyére egy Hotchkiss-ágyut állított, hogy lehetetlenné tegye a sziget megrohanását.

1897 június 6-án történt. A szomszédos Royale-szigetről rákétát bocsájtottak fel az égnek. Állítólag egy golettát vettek észre abban az öbölben, amely az Ördögszigethez vezet. A parancsnok rögtön feltűzte a szuronyokat, élesre töltette a fegyvereket és csatára készen várta az állítólagos támadást. Dreyfus, aki már ágyában feküdt, az ágyudörgésre felriadt és tekintete az örre esett, aki — lövésre készen tartva puskáját — merően ránézett. Ha egyet mozdul, az őr lelövi. Ő azonban a sok-sok szenvedés miatt már annyira érzékeny volt minden iránt, ami vele történt, hogy szó nélkül visszafeküdt az ágyába. Ez volt a szerencséje...

Felesége, akinek a pörrel kapcsolatban semmiféle sem volt szabad írnia csak homályosan sejtette Dreyfussal, hogy ügyében mily fontos és eredményes lépések történtek. De még a felesége sem tudta, hogy Picquart ezredes, aki nem szünő buzgalommal fáradozott az igazság kiderítésén, akkor már fölfedezte az igazi bűnöst.

Halhatatlan regények

A Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtára Gustave Flaubert-nek a következő örökbecsű műveit ajánlja olvasásra:

Bovaryné. Ennek a regénynek a világirodalmi jelentőségét külön ismertetni fölösleges. A regény cselekménye igaz történet. Ry francia város életéből. A kis város orvosának Bovary Károlynak felesége Emma egy házasságtörést a másik után követi el. Tönkreteszi férjét, végül megmérgezi önmagát. A házasságtörő asszony alakja Flaubert művész kezében a szárnyaival tehetetlenül maga körül csapkodó vágyának a szimbóluma lesz.

A Salammbó ragyogó regénye Hamilkar karthágói pap leányának, aki elragadó szépségével oka lesz annak, hogy Karthago palládiumát, Tanit holdistennő fátját elrabolják, ezt azonban visszaszerzi azzal, hogy az örült szerelemre gyuladt libiai Mathonak feláldozza szüzességét s a fellázadt zsoldos hadsereg legyőztetésének ünnepén holtan esik össze.

Bouvard és Pecuchet Két kistisztviselő tragikomikus élete, akik örökségükkel nyugalomba vonulnak és az emberi tudásnak minden terén próbálkoznak valamit alkotni, de semmiben, még a szerelemben sem szerencsések és végül a szellemi elcsúszásba fulladnak.

Egy jó lélek. A Bovaryné egyik részjelenetéből és ifjúkori emlékezeiből kialakult története az öreg Felicité cselédnek, aki utolsó gyöngédségét egy kitömött papagálynak szenteli.

Szent Antal megkísértése. Az afrikai sivatagban lakó szent remetét a bitliának és a keresztény őskornak minden fantomja megkísérti: Sába királynője, Buddha, Ormuzd, az eretnekek stb. Az ördög szárnyain Szent Antal átrepül a világteret és amikor meglátja az élet eredetét, az anyag urán kiáltoz. De ekkor fölkél a nap és a napkorong közepén megjelenik a Megváltó arca: Szent Antal keresztet vet és térdre hullva imádkozik.

Herodias szervesen összefügg a Salammbóval: ennek archeológiai színezéséhez több lélektant vegyít.

SPORT

○ Nagyváradí vívók az aradi országos versenyen. Az aradi Glória a közeli hetekben rendezi meg országos tör és kardvívó bajnoki versenyét, amelyen az erdélyi és bánáti egyleteken kívül a bukaresti mestervívók is részt vesznek. A nagyváradí Sport Egylet vívógárdája testületileg képviselheti magát az aradi versenyen. Ott lesz a bajnokság győztese, dr. Hegedüs és Balázs Ödön is.

○ Rónay továbbra is a NAC-ban marad. Váradí sportkörökben egyre konkrétebb formában pertraktálják, azt a hirt, hogy a NAC országos nevű játékos Rónay kilép egyesületéből. Az érdekes sporthírt illető-

leg a legautentikusabb forráshoz, egyenesen Rónayhoz fordultunk, aki határozottan megcáfolta a híreket és lábsérülésének begyógyulása után ismét a zöld-fehér színekben kíván szerepelni.

Színház

◇◇◇◇◇

Szerda: Tanitónő, Bródi Sándor emlékünnepe, bérleten kívül.

Csütörtök: Kis lord, Küri Klári csodagyermek vendégfellépésével, A bérlet.

Péntek: Sztambul rózsája, Bihari Sándor első fellépése B bérlet.

Szombat délután fél 3 órai kezdettel: Hamupipőke, gyermekelőadás, olcsó helyárakkal.

Szombat délután 5 órai kezdettel: Casanova, olcsó helyárakkal.

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel: Arvacska, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap délután 5 órai kezdettel: Antónia, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Román előadás.

— Ma lép fel Küri Klári. Ma este B bérletben lép először a nagyváradí közönség elé Küri Klári a tíz éves csodagyermek, aki sokoldalú tehetségét a Kis lord címszerepében mutatja be. A zseniális gyermek az előadás keretében tanúságot tesz nagyszerű zenei képességeiről is, amennyiben zongorán és hegedűn a legnehezebb zenedarabokat fogja eljátszani. Az egyes felvonások között pedig mint ballerina mutatkozik be klasszikus ballett táncokat lejtve. A bájos és nagyon tehetséges Küri Klári fellépése egyik legnagyobb eseménye a kezdődő szezonnak. A Kis lord, mely csütörtökön A bérletben kerül színre, szintén Küri Klárral, a legjobb előadásban megy, mert a társulat minden kiváló erője részt vesz benne.

— Bródi emlékünnepe a színházban. Nagyvárad közönségének elismerő hódolata nyilatkozik meg ma este a Bródi Sándor emlékünnepe, melynek keretében a nagy magyar író halhatatlan életképe a Tanitónő kerül színre. Hogy Bródi Sándor munkássága mit jelentett a magyar irodalomnak, azt felesleges bőven magyarázni, mert annak tudata, minden magyar intellektuel lelkében benne él, éppen ezért a szerda esti ünnepi előadásnak olyannak kell lenni, mely méltó az elhunyt nagy költőhöz, de egyben méltó Nagyvárad kulturális közönségéhez is. A Tanitónő főszerepeit ez ünnepélyes alkalomból Grófné Polgár Mariska, Benes Ilona, Kertész Mancsi, Nagy Berta, Tóth Elek, Gróf László, Madas és Hevesi játsszák. Az előadás előtt Tabéry Géza irodalmi becsű előadást tart.

Nagyváradí Öth. Izr. Hítközség 379—1924.

ARLEJTÉSI HIRDETMEYY.

A hítközség Szacsvai-u. 39. sz. a. imaházában a tűz által elpusztult asztalos munkák és kiegészítő asztalos munkák végett árlejtés hirdetik. Feltételek Zárda-u. 2. sz. a. iroda helyiségében kaphatók.

Ajánlatok benyújtási ideje nov. 23. d. e. 10 óra.

Elnökség.

A világ tudósai a magyar tudományért

— Budapesti tudósítók távirata —

A Népszövetségnek az a bizottsága, amely a nemzetek szellemi együttműködésének biztosítására alakult, Bergson, a világhírű francia filozófus javaslatára felhívást intézett a világ összes egyetemeihez, akadémiáihoz és tudós társulataihoz, kérve, hogy siessenek a magyar tudósoknak és tudományos intézeteknek támogatására, könyvekkel, műszerekkel, tanár- és diákcserével.

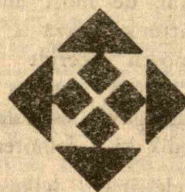
Barchenek, vészondruk, zellrek, női és férfi szövekek
Orlasi választékban LEITNER MÁTONNÁL 789

* Uj sorsolás a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában. November 22-én, szombaton tartja meg a Hegedüs Hirlapiroda újabb díjtalan sorsolását az előfizetői között. A díjak a következők: 1. Egy hizott liba. 2. Hat darab zsöllye az Apolló moziba. 3. Egy pár háziorvos. Gonda testvérek cipőáruházából. Rákóczy-ut 5.

Szerdán
este
6 órakor

nagy árverés lesz

Dorotheum-ban



Butorok, szőnyegek, porcellánok kerülnek eladásra

Antik szalongoarnitúrák
2000 leltől

Fotelek, kanapék, szekrények

Perzsák m²-je 2000 L.

Antik órák
800 leltől

DECEMBER 1-ÉN
kezdődik a 3 hónapos
FÉNYKÉPÉSZETI
TANFOLYAM
WEISZ és MIKLOS-
nál, — Apolló-palota

Antikvitások

Interieur, Altwien

Str. Calvin
(Ritók Zs.-u.)

Ezüsti evőeszközök 1000 IL

tálcákat, alkalmi ajánék és emléktárgyakat művészi kivitelben készít

Bódis ezüstáru gyára
Rákóczi-út 1.
Saját vésnöki műterem

MARKOVITS JÓZSEF

kelengye, fehérnemű és béke-
minőségű cérvánáson lerakata

Megnyílt!!

Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) Nyiri-ház.

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Kérném a nagyérdemű közönség szives meggyőződését.

Az iskolák nyelve a neolog zsidók aradi kongresszusán

Kecskeméti főrabbi és dr. Adorján Ármán felszólalásai

— Aradi tudósítónk telefonjelentése —

Románia neolog zsidósága hétfőn délután kongresszusra gyűlt össze Aradon. Az országos összejövetel napirendjén a szervezeti kérdéseken kívül az iskolák kérdése szerepel. Az egyes hitközségek által fenntartott iskolák tanítási nyelve ügyében hozott fontos határozatot a kongresszus, amelyet jóváhagyás céljából a kormány elé fognak terjeszteni. A kongresszus tegnapi ülésének lefolyásáról aradi tudósítónk ezt jelenti:

A tanácskozást tegnap reggel nyitották meg a zsinagóga épületében.

Dr. Adorján Ármán (Nagyvárad) foglalta el az elnöki széket és megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket. Javaslatára hódoló táviratot küldtek az uralkodópárnak, Bratianu Jonel miniszterelnöknek és Lepeletu kultuszminiszternek.

Dr. Schütz Henrik az aradi neolog hitközség elnöke üdvözölte a vendégeket.

Dr. Eichler Mátyás kolozsvári főrabbi részletes jelentésben számolt be az erdélyi és bánáti zsidó iroda működéséről.

Dr. Kecskeméti Lipót nagyvárad-i főrabbi kérte a megjelenteket, hogy a jelentést vegyék tudomásul.

Dr. Vértess Hugó (Temesvár) a zsidó temetők ügyét teszi szóvá. Az utóbbi időben ugyanis egyes helyeken a hatóságok mindenit elkövetnek, hogy községi kezelésbe vegyék a temetőket, ami ellenkezik a zsidó rituális szokásokkal. Javaslatára a kongresszus tiltakozást jelentett be a tervek ellen.

A délutáni ülésen a kongresszus legfontosabb napirendi pontját, az iskolák kérdését vették tárgyalás alá.

Dr. Vértess Hugó (Temesvár) javasolja, hogy az iskolák tanítási nyelvét az iskola fenntartó hatóságok állapítsák meg.

Dr. Augner Jenő (Marosvásárhely) hangsúlyozza, hogy a zsidó nemzedéket magyar szóval nevelték. Megállapítja, hogy az erdélyi zsidó hitközségek kilencvenkilenc százaléka magyar anyanyelvű. Marosvásárhely zsidósága sokmillió költséggel felekezeti iskolát létesített, azonban a kormány állandó rendeletekkel nyugtalanítja az iskolák működését.

Dr. Adorján Ármán javasolta ezután, után, hogy a felekezeti iskolák a hitközség többségének anyanyelvén

tanítsanak. A kongresszus elfogadta a javaslatot.

Dr. Schütz Henrik indítványozta, hogy a kongresszus határozottan ragaszkodjon a magyar tanítási nyelvhez.

Az erdélyi szigurancák vezérfelügyelője az idegenek tartózkodási engedélyéről

— Kolozsvári tudósítónktól —

Az idegen állampolgárok Romániába való letelepedését és ellenőrzését Tatarescu kisebbségi miniszter teljesen új alapokra fektette. A miniszter rendelete épen a legjobb időben érkezett meg a kolozsvári szigurancák vezérfelügyelőségéhez, mert e kérdésben a legkülönbözőbb felfogások érvényesültek és egyes helyeken a hatóságok az utóbbi napokban szigorú intézkedéseket fogantatosítottak az idegen állampolgárokkal szemben. Tatarescu miniszter rendeletére vonatkozólag dr. Bianu Jenő szigurancák vezérfelügyelője, akihez a nagyvárad-i állambiztonsági hivatal is tartozik, a következő nyilatkozatot tette:

— Az eddigi rendszer enyhítésére céloz Tatarescu miniszter rendelete. Legelső haszna lesz az új rendszernek, hogy az itartózkodásra vonatkozó kérvényeket hamarosan elintézik és nem gyűjtik halomra őket, mint eddig a belügyminiszteriumban.

— Azok az idegenek, akik ügyeik elintézésére céljából rövid időre jöttek az ország területére és teljes hűtel érdeklő adatokkal tudják bizonyítani, hogy dolguk végleges elintézésére (hagyaték ügy, betegség) a konzulátus, illetőleg az elsőfokú hatóságoktól megadott időtartam nem elégséges, enged-

lyük lejárta előtt tíz nappal kérvényezték a meghosszabbítást. Az elsőfokú hatóságok, az ügy érdeméhez képest, hosszabb vagy rövidebb időre meghosszabbítják az engedélyt.

Dr. Kecskeméti Lipót főrabbi ugyanilyen szellemben szólal fel. A kongresszus kimondotta, hogy felír a közoktatásügyi miniszterhez és kéri, hogy a román irodalom és történelem tanításán kívül, a felekezeti iskolák tanítási nyelve magyar legyen.

Este a kongresszus tagjainak tiszteletére az Aggok Otthonában társasvacsorát rendeztek.

A kongresszus üléseit kedden folytatják.

Akik hosszabb idő óta tartózkodnak az országban és az állampolgárságot a békeszerződés értelmében kérvényezték, de mert későn adták be kérvényeiket, vagy azokat valamilyen alaki hiba miatt visszautasították, irányítsák megfelelően indokolt új kérvényüket az elsőfokú hatóságok útján a vezérfelügyelőkhöz. Tartózkodási engedélyüket innen kapják, de csak a belügyminiszterium által engedélyezett időtartamra.

— Aki annak idején hathatós indokoltan nem rendelkezett utlevéllel és igazoló írásait se szerezhette meg, annak tartózkodási engedélyt csak a belügyminiszter adhat.

— A külföldi művészek, zenészek, és írók tartózkodási kérvényük mellé az illetékes kultuszminiszterium, illetve annak helyi képviselői engedélyt tartoznak csatolni.

— A rendelet lényeges könnyítéseket tartalmaz, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy a vezérigazgatóság minden kérvényt a legnagyobb jóindulattal kezel. Ez volt Tatarescu miniszter célja is és az, hogy az eddigi hosszadalmas eljárásnak, amely a kérvényezőket folytonos bizonytalanságban tartotta és igaztalan zaklatásnak tette ki, most egyszerre véget vessen.

Mégis emelik a külföldről hozott cukor vámját

Nagyváradiai nyilatkozata a vámemelés következményéről

Megbízható helyről kapott értesülés szerint a legfelső vámbizottság tegnap délután tartott ülésén úgy döntött, hogy

a külföldi cukor vámjának kilónként 9 lejre való felemelését fogja javasolni

a pénzügyminiszternek. Semmi kétség, hogy a pénzügyminiszter teljes egészében akceptálni fogja a bizottság javaslatát és így a rég falra festett ördög: a cukordrágulás megjelenik.

A Nagyvárad Estilap munkatársa beszélgetett Katz Rudolfal, a cukorimport zömét lebonyolító Interexim r. t. nagyvárad-i igazgatójával, aki erről a közönséget mindennapi szükségleteiben érdeklő kérdésre így nyilatkozott:

— Ha a belföldi cukorgyárak központi eladási irodája (Oficiul de Vânzare al Zaharului) által a kockacukorra megállapított 28.80 lejes alapárát és a külföldi cukorra eddig kivetett 4 lejes vámot figyelembe vesszük, akkor látjuk, hogy a belföldi gyárak kereken 8 lejfel többet kérnek a cukorért, mint a cseh, magyar és jugoszláv gyárak. Micsém természetesebb tehát, mint az, hogy a külföldi cukor egyre erősebben

kezd nálunk tért hódítani, noha a belföldi cukoripar csaknem teljesen fedezni tudja a szükségletet. Viszont az is természetes, hogy a belföldi gyárak mindent elkövetnek, hogy az importot lehetetlenné tegyék. Az ő kezdeményezésükre emelte fel a legfelső vámbizottság a cukor vámját 4 lejről 9 lejre.

— Arra a kérdésre: helyénvaló-e az import ilyen súlyos megszorítása a szabadverseny elvének szempontjából — igen gyorsan meg lehet felelni: nem! A cukorár körül folyó küzdelemben az egyik táborban vannak a belföldi gyárak, a másikkban pedig a sokmilliónyi fogyasztó közönség. Ez utóbbinak érdeke kellene, hogy érvényesüljön; ha ez nem történik meg — aminthogy eddig nem is történt —

akkor nemsokára 28 lej kell egy kiló cukorért fizetni,

amit eddig 25 lejért is megkaptak a fogyasztók.

— Az államkincstár szempontjából is jobb volna, ha a vámot nem emelnék.

A belföldi cukornál ugyanis az állam nem részesedik mással, mint a norma-

lis adóval, amit minden ipari vállalat fizet. Viszont az importcukornál vagonként 35.000 lejes összegek folynak be az állampénztárba és még a fogyasztó publikum is olcsóbb áru kap. Ilyen körülmények között igen sajnálatos volna, ha a pénzügyminiszter mindenben helybenhagyná a legelső vámbizottság javaslatát.

A bihari falvak haramiája

Kacsorának újabb nyolc cinkosát tartóztatták le

A bihari falvak hírhedt betyárját, a rendőrből rablóvezérré vedlett Kacsora Jánost immár huszonnégy órája vallatják az államrendőrség bünyösi osztályán. A szűrés szemü, vékony legény igen értelmesen válaszol a hozzáintézett kérdésekre.

Nagyürögd, Kisürögd, Fugyivásárhely és a többi környező falvak réme, miután a hurok egyre szorul nyaka körül, úgy igyekszik magát védelmezni, hogy egyre több cinkost árul el. Vallomása alapján eddig nyolc letartóztatás történt és a rendőrség bünyösi osztálya teljes eréllyel folytatja tovább a vizsgálatot, hogy a banda valamennyi tagját ártalmatlanná tegye.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN . . . 12350	PRAGA . . . 154750
NEWYORK 519—	BUDAPEST 006950
LONDON . 239250	BUKAREST 280—
PARIS . . . 2715—	BÉCS . . . 73—

VÁRADI ÁRFOLYAMOK:

Magy. kor. . . 395—	Dollár . . . 190—
Cseh kor. . . 572—	Oszták kor. 375—
Svájci frank 3735	Angol font . 895—
Francia fr. . 1015	Lira 860—

Nem kell pörösködni, ha van bérleti szerződés

Laikus szemmel egészen természetesnek tűnik, hogy ott, ahol bérleti szerződés van, nincs szükség pörösködéssre. A bérlok azonban — biztonság okából — még ott is kikéri a törvényszék véleményét, ahol a bérleti viszony érvényessége nyilvánvaló. Az Economia r. t. például azért indított pört dr. Lengyel Zsigmond és társai háztulajdonosok ellen, mert utóbbiak nem adták írást arról, hogy a bérletet továbbra is fenntartják. Dr. Lengyel Zsigmond ügyvéd ugyanis arra való tekintettel, hogy az Economianak érvényben levő bérleti szerződése van, szükségtelemnek tartotta a bérleti viszony tisztázását. Tegnap aztán a törvényszék elutasította az Economia keresetét azzal az indoklással, hogy — nincs ok a pörösködéssre.

BOKOR JUDIT

celló fenomén és
KÓSA GYÖRGY

zongoraművész hangversenye
27-én a Kath. Körben. Helyárak:
100, 80, 60, 40 és 30 lei. — Jegyek
a Mucicában.

Nov. 29-én TÖREKVÉS-BAL.

Ingyen

kap minden vevő
november 20-tól de
cember 24 ig

egy üveg

IXIA,

CHYPRE

vagy

ORIGAN kölnivizet

a SAVOLY

TELATSZERTAR-ban

Idegenforgalom Nagyváradon

Ma a következők érkeztek Nagyváradra:

Park-szállóba: Lerner Manó kereskedő Budapest, Ligeti Sándor gyógyszerész Budapest, Schwartz Sándor kereskedő Bécs, Dénes Max igazgató Budapest, Folyovits Józsefné háztartás Marosujvár, Stauszky Antal cégjegyző Miskolc.

Rimanóczy szállóba: Marteslager János tisztviselő Budapest, Schwartz Dezső kereskedő Békésgyula, Mauthner György kereskedő Bécs, Stiaszny Hans mérnök Bécs.

Metropol szállóba: Moldován János gazdálkodó Békésgyula, Moldován Ilona háztartás Békésgyula, Kovács Henrik igazgató Budapest, Kemény Mártonné háztartás Budapest.

Palace szállóba: Kortész Menyhért kereskedő Budapest, Politzer Mór kereskedő Bécs, Braun Imre kereskedő Budapest.

Szveler, kezlyü, harisnya

332

selyemsál,
esernyő,
ridikálók

és minden rövidárú
olcsón kaphatók

Szenszki Miklósnál, Sas-passage

Pénzkrízis folytán

raktárcmon levő kitűnő
gyártmányu, egészen új,
kereszthuros fémszerkezetű

**zongorák, pianókat
perzsaszőnyegeket
10% engedménnyel**

árusítom, míg a készlet tart 792

J. STERNBERG-nél

Plaşa Unirii (Szt. László-tér) 2
Telefon 13 - 45

Megnyilt az új tolllépőde

Zárda-utca, a zsidó
templommal szemben
ahol egy libatollért 1036

30-35 leit fizetnek.

Megérkeztek

1078

elsőrendű kül- és belföldi
képkeret-lécek

BLAU DEZSŐ-höz

Str. Alexandrii (Teleky-utca) 35



A kirakalomban

már láthatók

400 bel- és külföldi

mikulások, krampuszok,
a létező legszebbek

Olasz árak utólráhatóan

ASZODINÁL, SAS-PALOTA

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

KI tudna felvilágosítást adni Borovitz Adolf (Leopold) kereskedőről, aki 1874-ben Zsolcán született és az orosz betörés idején a világháború alatt Máramaroszigetéről, feleségével és 23 éves Sámuel (Hersch) nevű fiával Nagyváradra menekült. Testvérbátyja, aki Amerikában (Pittsburg P. a.) juttatgyártulajdonos, érdeklődik iránta. A nyomravezetőt jutalomban részesíti. Felvilágosítást J. H. Werner Berlin Hotel Adlon címre kérek december 12-ig vagy az Estilap kiadóhivatalába, mely a levelet címre közvetíti. 568

HÉTIG vártalak. Nem volna szebb és okosabb, ha nyíltan kijelentenéd, nem kívánsz vele mtalálkozni. Mért ez a szívtelen ugratás? Mivel adtam rá okot? Kérlek légy őszinte és én tudom, mi a kötelességem. Ört. 569

ÉTERNELLE Amiel! Oublié?

„MAGDA”-nak levele van postán, kérem átvenni kézcsókkal. 562

„JANKY” jeligére kiadóhivatalban levél van Darling-tól. 563

KOHARI Ott voltam, továbbról értesítsen. Teri. 564

AUGUSZT. Megint beteg voltam, de már egészen jól vagyok és nagyon szeretlek. — Enyém vagy még? Szeress. 561

LAKÁS

4 szobás parkettes, balkonos komplett uri lakás a „Park” szálló mellett azonnal ATADÓ 3 szobás parkettes gyönyörű lakás Uri utcán, ezerkivül 2 és 1 szobás lakások a város bá mely részén. — Kiadó 3 szobás butorozott lakás, csereclakások, butorozott szobák, iroda és üzlethelyiségek. — Eladó pénzügyi palota mellett magánház 2-3 szobás beköltözhető lakással 200,000 leiert, szálló a ligetből 3 percre, 4 holdas, épületekkel, pincével és felszerelésekkel 400,000 leiert. 12 személyes ezüst evőeszköz tokban, 6 személyes teás-moccs és jour szerviz, 2 utazóbunda, vilanylámpák alkalmi áron eladók. Aki ingatlant és ingóságot venni akar, előbb irodát a főkereső fel az Ardeal posta mellett. (volt Uri-utca) 184 Telephon: 203.

ALKALMAZÁS

FIATAL lány, aki evekig volt előkelő üzletben alkalmazásban, komoly és becsületes, keres üzletben v. gyárban állást. Címe a Hegedüs Hirlapirodában. 538

LAPARUSITÓKAT keresünk délutánra magas jutalékkal (állandóra) románul tudók előnyben. Jelentkezni Sentinella szerkesztőségében Kath. Kör. 533

ROMÁN, német, magyar perfekt levelező és gépirónó azonnal állást keres nagy vállalatnál. Szíves megkereséseket „Szorgalmas” jeligére a Hegedüs Hirlapiroda továbbítja. 528

Kiárusítás Avram Iancu (Kossuth-utca)

SCHLESINGER & JUNG üzletében a raktáron levő női kabát, kosztüm, ruhák és alj, valamint férfi öltöny, raglán és kabát-szővetek minden elfogadható áron kiárusíttatnak.

MUNKANÉLKÜLIEKNEK, újságárusítással jó megélhetést biztosít a Hegedüs Hirlapiroda.

PENZBESZEDŐI vagy bármilyen bizalmi állást keres intelligens rokkant fiatalember, esetleg kauciót is adhat. Vidékre is elmegy. Címe a Hegedüs Hirlapirodában. 551

BIHARPÜSPÖKIBE újságárust (ki ott lakik) jó fizetéssel felvesszünk. Cím Hegedüs Hirlapirodába. 523

FELSŐIPARISKOLÁT végzett fiatalember műszaki, irodai, üzemi, vagy bármilyen megfelelő állást keres. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 544

ROMÁN gépirásban jártas iroda kisasszony állást keres. Strada Vlahuta (Szent János-utca) 25. Grósz. 542

EGY jó munkás borbélysegéd condiciót keres jobb borbélyüzletben. Érdeklődni: Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 4. Zsolnay fogtechnikusnál. 537

VEZETŐ állásban való megbízható nyugdíjas államvártai főhivatalnok, románul, németül is beszél, irodai vagy bármilyen állást keres. — Ajánlatok „Szerelem igény” alatt a kiadóhivatalba. 575

F. SÖRENDÜ szabályzó jó fizetéssel felvétetik, aki urihelyen felszolgált. Rimanóczy-utca 11. emelet. 573

MINDENESNEK ajánlkozom 4 éves kislánnyal. Balogh Mariska, Bányasor 7, este 6 órától. 566

TAKARITÓNÓ, jó fizetéssel azonnalra felvétetik Diana gyógytár, Gillányi-ut. 558

MÉRLEGKÉPES könyvelő vállalt óras könyvelést, könyvek rendbehozását, vagy mérleg készitést. Cimeket „Szakértő könyvelő” jeligére Hegedüs Hirlapirodába kér. 557

ADÁS-VÉTEL

SZÉPIRODALMI könyveket vesszünk magas áron Hegedüs Hirlapiroda 994

ELADÓ ház italméresi joggal, beköltözhető lakással. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 432

EGY Singer szabó varrógép eladó. Strada Aurel Vlaicu (Vámház-utca) 36. Róth. 482

NAGYON szép keleti perzsa átvett eladó. Megtekinthető a „Savoly” illatszertárban. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut). 477

ELADÓ jókarban levő fekete télikabát középtermetre. Kaszárnya-u. 9. Ny 553

BÉRBEADÓ nagy ipartelep épületekkel, vasúti vágány mellett, iparvágány bevezetve. Cím: Hegedüs Hirlapiroda. 553

SZÖRMEKABATOT (hosszú v. rövidet) megvételre keresek. Lehetőleg finomabb szőrmét. Cím: a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 567

EGY teljesen új zsakett nadrág és mellén yolcsón eladó. Strada Horia (Báthory-utca) 14. 571

FARKASKUTYA fiók eladó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 570

JÓKARBAN levő gyermekkoszít megvételre keresek. Cím: Hegedüs Hirlapirodába kérek. 555

HALÓBERENDEZÉSEK a legolcsóbban kaphatók Veres asztalosnál, Strada Matei Corvinul (Battyányi-utca) 4. 565

ÜZLETHELYISÉG suterin helyiséggel Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 10. alatt azonnal átadó. Értekezni Heller és Deutschnál. 572

ANATOL FRANCE: Istenek szomjaznak, Vernétől: Grant kapitány, A Chancelor, Dunai hajós, Ole sorsjegye, falu a levegőben, a 15 éves kapitány. Három orosz és három angol. Győri Ilonától: Csitri Erzsi című könyveket megvételre keresem. Cím Hegedüs Hirlapirodába. 546

ELADÓ 80, 100, 120 holdas birtokok gazdasági épületekkel ellátva, Mária királyné (Bémer) tér közelében két utcára 3 magánház, jutányos áron eladó. Értekezni: Popovics iroda, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 4. 568

VESZEK 6-os magánjáró cséplőgarnitúrát. Cím: Strada Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 45. 534

HOCIPÓT (nőit) jókarban levő 36 és 37-est megvételre keresek. Cím: a Hegedüs Hirlapirodában. 539

ITALMÉRÉST forgalmas helyen percentre bérbe vennék. Cím: a Hegedüs Hirlapirodában. 535

PIRZSASZÖNYEGET, világosat vennék, Rimanóczy-utca 11. szám, emelet. 574

AUTOBUNDA nutria béléssel eladó. Seidler szabó üzlet, Parcul Eminescu (Ezredévi-Emléktér) 2. 560

KARPATY Zoltánt, Jókai Mórtól megvételre keresünk. Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 559

KÜLÖNFÉLÉK

FEHERNEMU aszurozást és zsebkezdő csipkék horgolását vállalom. Cím: a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 494

NOVEMBER 6. csütörtöki Estilapért, aznapit ad a kiadóhivatal. 427

GEPAJOUROZAST szépen készíttet Erbsteinné, Szaroveszky-utca 11. Ugyanott estélyi és utcai toalettek készülnek elegáns kivitelben.

RÉZMŰVES és lakatos házaknál olcsón vállal javitást. Marosán, Strada Marasesti (Lázár Vilmos-utca) 3. 556

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növény
ételzsirt,
mert tiszta, egészséges és szapora

Kosorul előállítva, szigorúan az orthodox ort. rituelek szerint

Frohs Benjamin nagyvárad orth. főrabbi ut felügyelete alatt

Készíti a Fabrica Phenix S. a. R. Bucuresti.

Oradea-mareli képviselő: FISCHER EMIL Parcul Szezan cel mare 11. — Telefon 962

Sonnenfeld Adolf rész. társ.